

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Imperator exēpla maiorū, q̄ Henricus III. in non disi-
mili casu, Romana imploratus cōsuluerit ecclesiae: quod
suprà memorauimus, cùm Leo IX. eligeretur: & ante il-
lū Otto I. destituto Iohāne, Benedicto q̄, Leonē suum re-
stituit antè consecratum. & valdemarus aut̄ Daniæ rex,
multis pollicitationibus pellectus, venit quidē sed sacri-
legio non cōsensit: multa circūspetione vsus ad redditū,
quod in Dania nostra latius scripsimus. Absoluto cōuen-
tu, Victor ibi iterū pro summo pontifice recognitus,
cùm Treuerim venisset, excommunicationis sententiam
protulit in Rolandū & cōplices eius: Viciſſim Alexander
in Octauianū: Imperator, quod proximū fuit, Mogunti-
am circunsedidit, vindictāq̄ sumpfit de ciuibus, quod ar-
chiepiscopum suum in ecclesia diui Iacobi oppressiffent.

C A P V T X I X.

Henricus autem Saxoniae dux, cùm omnibus illis
expeditionibus Imperatoris atq̄ cōtibus interes-
set, gratum Friderico pr̄estitit obsequium, primus sem-
per inter primos apud ipsum. Per ea tamen tempora,
cum illis rebus adesset, in sua Saxonia res magnas insti-
tuit: Pr̄cipiuſ illi labor erat ad subigendos vicinos
& vandalos, qui & Christo persidi, & illi essent rebelles.
Igitur anno ſexagesimo post mille centū, inſigne agmen
duxit in eos. Sapiū ſquidem antè conflixit, & vicit, ſed
nihil peregit. Zueno autem Daniæ rex per ſua tempora
implicitus intestino bello, magno argenti pondere Hen-
ricum obearuit, vt & vandalos multis à terra incursioni-
bus fatigaret, domiq̄ contineret, nè Daniā ciuilibus ma-
lis laborantem interim peruastarent, vt solebant. Fecit
hac Henricus, mercenariam tum operam cōmodans Da-
nis: ſed animo eius inciderat, ſe non recte diſimulare
iniuriam Christi tantam in populo perfido: qui quotiēs

Cc 3 polliciti,

polliciti, totiēs fidem violauerant, abiecerantq;. Magnis comparatis copijs duxit in Magnopolim, iam quidem agrē Christianam, sed male ferentem iuga subiectioni. Igitur Niclotum principem Obotitorum collatamans vicit & oppresit: Alterum ex filijs Zwercklaum capiūm abduxit: Alterum verò datis obsidibus coegit facere imperata. Captus autem frater, cùm iam fratri penè in obliuionem venisset, lachrymabiles epistolæ scriptæ è carcere ad germanum: Quid se tam diu negigeret sordidatum in squalore: vires illi, si vir esset, non defixuras: facile si annitur, iugum excutiat Saxonum: Illū in delicijs desidentē, obliuisci facile calamitatū captivi: Se verò, si velit, obliuisci non posse, admonitiā per singulas horas suarum miseriariū: quas temporis longitudo multūm grauaret. In hanc sententiā cùm scriberet fratri, intercepta litera ad ducem perferuntur: Exceptio iam obſes erat, & aduersus sacramentum à se perfidum bella concitabat: Malo vtriusq; Pribislaustrum arma suscepit. Henricus dux in hostem ducens Pribislauum, Zwercklaū fratrem, quem tenebat pacis obſide, quēq; etiam concitatem belli depræhendit, in conspectu patris appensum iussit iugulari: Pribislauū aut̄ eō perpulit, ut cum magno rerum suarum detimento faceret impunita: Nam anteā quidem occiso in acie Nicloto patre, demolitus omnem terrā cœpit adificare Zwerinum, & communire arcē: & imposuit illic nobilem quendam Guncelinum virum bellicosum cum militari manu. Redi- runt tamen post patris Nieloti mortē filij in gratiā du- cis aliquandiu, & dedit eis Zwerle, & vicinā terrā: Porro terram Obotitorum dedit militibus suis, & diuīst pos- fidendam: Collocavitq; in arcem Kissen nobilem quen- dam Ludolphum aduocatum de Brunswico: Apud Ma- lacu

Iacob⁹ constituit Ludolphum de Paina: Zwerinum & Illeborg Guncelino, vt diximus, commendauit: Mekelenborg dedit Henrico cuidam nobili de Scaten: qui etiam de Flandria adduxit multitudinem colonorum, & collocauit eos in finibus & terminis suis: Et ita redierunt filij in terram patrum suorum, aut non longe inde distantem. Nam habet fidelis historia, Karolum Magnum ex Saxonibus Transalbinis hominum decem millia in Gallias, hoc est, ultra Rhenum, transtulisse in Brabantiam Flandriamq;: quæ tum cultores desiderare videbantur. Aetate autem ista, quam nunc attigimus, reuocati eorum filij &andaliam impleuerunt: Nam & Adolphus, qui per hæc ipsa tempora regebat Holsatiā, in &andaliam cultoribus vacuatam: & marchiones Brandenburgenses, deletis per arma cultoribus, magna ex parte desertos agros, Hollandinis, Traiectensibus, Phrisijs, Brabanticis, Flandrijsq; impleuerunt. Henricus autem dux hac tempestate Bernonem constituit episcopum in terra Oboitorum: qui, defuncto Euerhardo, Magnopolitanæ præsedit ecclesiæ: & subscripsit illi in dotem eiusdem ecclesie trecentos mansos: sicut ante fecerat Raceburgensi, & Aldenburgensi. Et facta postulatione apud Cesarem, obtinuit episcopatus erigere, & eligere, & confirmare in omni terra &andalorum: quam vel ipse vel progenitores eius subiugaverunt: Et dedit facile Imperator quod non habuit, incapaci iuris ecclesiastici: quia magna diu postea dissensionis materia perm̄asit, inter regnum & sacerdotium. Motus autem qui fuerunt illa tempestate in &andalia, quomodo compresserit Henricus dux, & terrā pacauerit, quia pleniū in &andalia sumus exequiti, hic præterimus.